

ת"פ 54936/04/21 - מדינת ישראל נגד זוהר אלימלך (בן עירן דוד) ברנדיון, יצחק (בן יואל דוד) רנלס

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 54936-04-21 מדינת ישראל נ' (בן עירן דוד) ברנדיון ואח'

לפני כב' השופטת חנה מרים לומפ

מדינת ישראל המאשימה:

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

על ידי ב"כ עו"ד אמיר קסנטיני

נגד

זוהר אלימלך (בן עירן דוד) ברנדיון, הנאשמים:

על ידי ב"כ עו"ד יצחק במ

יצחק (בן יואל דוד) רנלס, (עניינו הסתיים)

גזר דין (נאשם 1)

רקע

1. נאשם 1 זוהר אלימלך (להלן: "הנאשם"), הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירת תקיפה סתם בנסיבות מחמירות ממניע של גזענות או עוינות כלפי ציבור לפי סעיף 379 בצירוף סעיף 382 ו-144' לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן: "חוק העונשין") ואיומים ממניע של גזענות או עוינות כלפי ציבור עבירה לפי סעיף 192 בצירוף סעיף 144' לחוק העונשין.
2. במסגרת הסדר הטיעון, לא הייתה בין הצדדים הסכמה לעניין העונש וכל צד נותר חופשי בטיעונו. הטיעונים לעונש נדחו עד לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם.
3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 13.10.20 החל מהשעה 11:00 לערך פעל שוטר סמוי ממוצא ערבי (להלן: "השוטר") בישוב "בת עין" (להלן: "הישוב"), כשהוא נחזה כעובד שהגיע לעסוק בעבודות שיפוצים בישוב. השוטר נהג ברכב מסחרי שעליו התנוסס הכיתוב "בסאם סלאמה ובניו עבודות שיפוצים בע"מ" באמצעותו נכנס בשער הגישה לישוב. לאחר הכניסה פנה השוטר ברכבו ימינה לרחבת עפר, יצא מהרכב והרים את מכסה המנוע. כעבור כעשר דקות ניגש אל השוטר רכז הביטחון השוטף הצבאי של הישוב, יהושע גרינברג (להלן: "הרבש"ץ") ושאל אותו למעשיו בישוב. השוטר הסביר, כי הוא ממתין להגעת הגורם שהזמין אותו לצורך עבודת שיפוצים.
4. השוטר נותר באזור זה והמתין בסמוך לרכבו ברחבת עפר. כעבור כעשרים דקות בשעה 11:41 לערך הבחין הנאשם בשוטר. הנאשם ניגש למקום שבו חנה רכבו של השוטר, פנה אל השוטר ובשל היותו ערבי ניסה לגרש אותו מהמקום. בנסיבות אלו אמר הנאשם לשוטר "תעוף מפה עכשיו", השוטר השיב כי הוא הגיע על מנת לתת הצעה לעבודה למישהו. הנאשם צעק לעברו "אתה מקשיב או לא מקשיב", ולאחר מכן "תעוף מפה יא בן כלב". הרבש"ץ ניסה להרגיע את הנאשם, אך זה ביטל את דבריו תוך שהוא עולב בו "זוז ממני יא מטומטם". הנאשם לא שעה לניסיונות ההרגעה מצד הרבש"ץ, והמשיך בניסיונות לסלק את השוטר בשל היותו ערבי, ובאיומים עליו: "תעוף מפה

עכשיו ... אתה רוצה אני יהרוג אותך פה? תעוף מפה יא דפוק". השוטר חזר על כך שהוא רק רוצה לעבוד במקום, אך הנאשם הבהיר לו "תעוף מפה, אתה לא עובד פה, אין פה ערבים לא נכנסים לפה, תעוף מפה יא דפוק". בעוד הנאשם מתעמת עם השוטר, הגיע למקום נאשם 2 והצטרף אל הנאשם תוך שהוא מאיים על השוטר: "רוצה יהיה בלגן? רוצה בלגן?". הנאשם הוסיף "תלך מפה יהיה בלגן". הנאשם המשיך לאיים אף הוא על השוטר: "תשמע יש פה בדרך, יבואו ידקרו אותך, אתה רוצה שידקרו אותך". נאשם 2 הצטרף לדבריו "יהרגו אותך, אתה רוצה שיהרגו אותך?". הנאשם אף הוא חזר על האיומים: "רוצה שיהרגו אותך? אתה רוצה שיהרגו אותך או לא? הם בדרך לפה כבר... תשמע לא רוצים פה ערבים ביישוב סבבה? סע מפה, אומרים לך סע מפה". נאשם 2 הצטרף לדבריו "אומרים יפה, סע מפה". השוטר הסביר בתגובה "זה פרנסה שלי". הנאשם הטיח בו בתגובה "אין פרנסה, אין, לך לפלסטין, לא פה, חאלס אין פה כניסה לערבים, תעוף מפה עכשיו או שידקרו אותך". השוטר ניסה להפיס את דעתם של הנאשמים, ואמר להם כי הוא יתקשר כעת למנהל שלו. הנאשם המשיך לאיים על השוטר: "הנה אתה רואה, באים לפה לאט-לאט, תשמע ידקרו אותך חבל על החיים שלך, באים עוד שניה אתה מת" וכן "זה מה שאתה רוצה? סבבה. רוצה להיות שהיד? אין בעיה תהיה שהיד".

5. סמוך למתואר לעיל, דחף נאשם 2 את השוטר לעבר הרכב בניסיון לסלקו, תוך שהוא אומר "למה אבל למה אבל למה? יאללה תכנס לאוטו ולך". הרבש"ץ שראה את דחיפותו של נאשם 2 ניסה לסייע לשוטר בהרחקת הנאשמים מעליו, הרבש"ץ ביקש מהם שלא לגעת בו והזהיר אותם, כי התנהלותם טוביל אותם להסתבכות עם המשטרה, וכי הוא האחראי על הרחקת השוטר מהמקום. הנאשם השיב לרבש"ץ "יש פה מחבל עומד פה". השוטר השיב "אני לא מחבל, באתי לעבוד". הנאשם הטיח בשוטר "אתה מחבל. אתה ערבי, אתה לא אמור להיות פה". לאחר מכן צעק עליו נאשם 2 "אתה לא עובד פה, אין פה ערבים שעובדים פה". הנאשם המשיך לאיים על השוטר "תשמע... עוד שניה מפנצ'רים אותך אתה לא קולט? אין כניסה לערבים פה נקודה, תבין את זה במח המטומטם שלך. אין כניסה לערבים". השוטר ניסה להסביר את מטרת הגעתו למקום, אך הנאשם השיב לו "זה לא משנה, הוא לא יודע שאסור להכניס ערבים לפה. הבנת? אומרים לך את זה יפה חבל, אתה רוצה להיות שהיד. בגלל זה אתה פה? הבנתי". השוטר השיב "לא רוצה להיות כלום". הנאשם הוסיף "אז תעוף תעלה לאוטו ותעוף ותשמע אנחנו עוד שנייה הורגים אותך אתה לא קולט אהה? אומרים לך לעוף מפה. תעלה לאוטו ותעוף". בהמשך ציין הנאשם בפני השוטר: "יש פה חוק למקום הזה, אסור להיכנס לערבים". נאשם 2 אף הוסיף לדברים אלה "כנס לאוטו, חבל באים אנשים עכשיו, יהיה בלגן".

6. בשלב זה דחף נאשם 2 את השוטר לעבר מושב הרכב. השוטר נהדף אל מושב הנהג כאשר פלג גופו התחתון עודנו מחוץ לרכב. הנאשם הצטרף אליו בתקיפת השוטר, ובעט מספר פעמים בדלת הנהג, כך שהדלת הוטחה ברגלו של השוטר מספר פעמים. הנאשם אף סגר את מכסה המנוע. לבסוף הצליח השוטר להכניס את רגלו לתוך הרכב והדלת נטרקה אחריו. הנאשמים צעקו לעבר השוטר: "יאללה סע אתה רוצה יבואו אנשים יהיה בלגן יהרגו אותך".

7. השוטר החל בנסיעה לכיוון היציאה מהישוב. המאבטח בכניסה לישוב ביקש מהשוטר להמתין אחרי שער הגישה. השוטר המתין במקום כ-40 דקות במהלכם ניגשו כמה מתושבי הישוב, בהם נאשם 2, אל השוטר ואיימו עליו, כי אם לא ייסע מהישוב יבואו אנשים ויהרגו אותו, והשוטר נסע מהמקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נחבל השוטר ברגלו ונגרם לו מכאוב.

8. יצוין, כי נאשם 2 הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת תקיפה סתם בנסיבות מחמירות לפי סעיף 379 בצירוף סעיפים 382 לחוק העונשין, ונגזר דינו ביום 23.10.22 לעונש של מאסר מותנה, קנס בסך 3,000 ₪

ופיצוי לנפגע העבירה בסך 1,500 ₪. מדובר במי שלא הורשע בעבירה ממניע גזעני, לא הורשע בעבירת איומים והיה בן שמונה עשרה בעת האירוע וסובל מבעיות בריאותיות, ומעורבותו באירוע פחות מרכזית מזו של הנאשם.

תסקיר שירות מבחן

9. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 30, רווק. משפחת מוצאו מונה זוג הורים גרושים ותשעה ילדים, כאשר הנאשם הוא השישי בסדר הלידה. אביו, מורה ואמו עובדת במשתלה. לנאשם רקע משפחתי לא פשוט כמפורט בתסקיר בעמוד הראשון בפסקה האחרונה, אשר לא ארחיב לגביו בשל צנעת הפרט.

10. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית. השלים שירות צבאי מלא, ואף המשיך שנה נוספת בשירות קבע. לאחר שחרורו עבד במוסך בירושלים עד למשבר המשפחתי וכן הוציא תעודת טכנאי מטעם משרד העבודה. כיום אינו עובד בתחום זה ועובד בעבודות מזדמנות בתחום הבנייה והרכבים. הנאשם תיאר את מצבו הכלכלי כרעוע, חשבונו מעוקל, הוא צבר חובות למוסד לביטוח לאומי ואין לו הכנסות מסודרות ואינו פועל על מנת להסדיר את מצבו אל מול הרשויות השונות.

11. אשר לעבירה המיוחסת לו, הנאשם התקשה לקחת אחריו למעשיו. לדבריו, פעל על פי צו מצפוני ולתפיסתו נפגע העבירה היה בעל פוטנציאל לפגיעה ביהודים. הנאשם מצטער על הדרך שבה דיבר אל נפגע העבירה. עם זאת, הדגיש כי הוא חייב לנג דרך זו, מאחר שרצה למנוע סיכון ליישוב. עוד מסר הנאשם, כי לאחר מחשבה הבין שהיה עליו לפעול אחרת ולא לקחת את תפקיד איש הביטחון. אשר למניע הגזעני- טען הנאשם, כי מדובר בהתנהלות ילדותית, ללא מחשבה יתרה. אשר לפגיעה הפיזית- השליך את האחריות על נפגע העבירה, בטענה כי לא היה צריך להוציא את גופו מחוץ לרכב. שירות המבחן ציין, כי לנאשם אין עניין בפיצוי נפגע העבירה, הוא אינו מתעניין במצבו ולא מסוגל להביע אמפתיה כלפיו.

12. אשר להערכת הסיכוי לשיקום והסיכון לעבריינות- ציין שירות המבחן, כי מחד גיסא, הנאשם התקשה לקחת אחריות למעשיו, אינו מגלה מודעות לבעייתיות שבהתנהגותו ולאופי הגזעני של העבירה ומשליך חלקים מסוימים על המתלונן, הוא אינו מביע אמפתיה כלפיו, יש לו דפוס חשיבה ילדותי וקושי לנהל שגרת חיים תקינה. שירות המבחן התרשם, כי לנאשם קשה להבין את משמעות הפרת החוק והנורמות החברתיות ולקבל את כללי החברה, ואינו מבין את החשיבות להתנהל על פיהם וכי כל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות עבריינית. מאידך גיסא, התרשם שירות המבחן, כי הקשר המשפחתי של הנאשם עם אחיו משמש לו עוגן מרכזי ויחיד בחייו, אשר אם ישתמש בו הוא יוכל להיעזר בקשר זה לקיום שגרת חיים נורמטיבית. בנוסף, לנאשם כישורים ומיומנויות טכניות בתחומים מסוימים, אשר עוזרים לו לבצע מטלות ומשימות שבוחר בתחומי עיסוקו. כמו כן, שירות המבחן התרשם, כי לנאשם יכולת התמדה והשתלבות במסגרות מסודרות ומפוקחות, כאשר נדרשת ממנו היענות לכללים ברורים, והוא אינו נדרש ליוזמה ולמשמעת עצמית. כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום.

13. בסופו של דבר, לאור חומרת העבירות והעדר נכונותו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי ולאחר ששירות המבחן התרשם כי הוא אינו בשל לכך, ומאחר שהוא אינו מגלה מודעות לבעייתיות שבהתנהלותו, שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית-טיפולית בעניינו. בנסיבות אלה, המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית של מאסר שירוצה בעבודות שירות, לצד ענישה מותנת.

14. לאור תסקיר זה ביקש ב"כ הנאשם לתת לנאשם הזדמנות נוספת לאחר שהביע רצון לעבור טיפול בשירות המבחן,

ובמקביל לשלוח את הנאשם לקבלת חוות דעת ממונה. בית המשפט נעתר לבקשתו והדין נדחה לשם כך.

15. בתסקיר המשלים שהוגש, צוין כי לא חל שינוי נסיבות באורחות חיי הנאשם. שירות המבחן בדק בשנית את רצונו של הנאשם להשתלב בטיפול. הנאשם הביע הסכמתו לכך, אך מסר שאינו מרגיש שקיים צורך משמעותי לטיפול. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מונע ממוטיבציה חיצונית בעיקרה ומתוך חשש מגזר הדין שיוטל עליו, ועל אף הביטוי המילולי להשתלב בהליך טיפולי, הנאשם נעדר מודעות ראשונית ובסיסית לבעייתיות שבהתנהלותו, ונעדר בשלות רגשית הנדרשת לשם כך. בנוסף, ציין שירות המבחן, כי במהלך התקופה בה נדחה הדין לצורך קבלת התסקיר, נפתחו לנאשם שני תיקים חדשים בעבירות דומות, בחודשים אוקטובר ונובמבר 2022. לפיכך, חזר שירות המבחן על המלצתו.

16. בד בבד, הנאשם גם לא התייצב לראיון שנקבע לו אצל הממונה על עבודות השירות ולא התייצב לדין בבית המשפט. בהמשך, התייצב הנאשם לדין נוסף שהתקיים בעניינו, הסביר את פשר אי התייצבותו אצל הממונה על עבודות השירות ולדין בבית המשפט, ונתנה לו הזדמנות נוספת להתייצב לראיון אצל הממונה על עבודות השירות. בחוות דעת מיום 19.6.23 נמצא הנאשם מתאים לבצע עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

17. ב"כ המאשימה הדגיש את הרקע הלאומני שבביצוע העבירות, המסכן את מרקם החיים בחברה דמוקרטית, ועל כן נדרשת החמרה בענישה בעבירות אלה, ויש לתת משקל ממשי לשיקולי ההרתעה, גם כאשר מדובר בקטינים או בגירים צעירים. קל וחומר במקרה דנן, כאשר מדובר בבגיר של ממש שמבין היטב את השלכות מעשיו. על כן, בנסיבות אלה, כפי שגם הודגש בפסיקה, בהיעדר נסיבות חריגות, יש לטות לעבר השתת עונש של מאסר בפועל, כאשר עסקינן בעבירות שבוצעו על רקע גזעני. אשר לנסיבות ביצוע העבירה- הדגיש ב"כ המאשימה את הכיעור שבמעשים, ואת העובדה שהם נעשו ללא כל הצדקה, שכן הנאשם הוא אשר פנה למתלונן מיזמתו, מבלי שזה יצר עמו קשר. הנאשם הוא הגורם הדומיננטי באירוע, הוא יזם אותו והוא איים על המתלונן פעמים רבות, ובסוף האירוע גם תקף אותו פיזית וגרם לו למכאוב. ב"כ המאשימה הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו, הן לעניין החומרה שבמניע הגזעני והן לעניין הענישה הנוהגת, ועתר לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 7 ל-16 חודשי מאסר.

18. אשר לעונש המתאים- ציין ב"כ המאשימה מחד גיסא, את לקיחת האחריות והיעדר הרשעות קודמות, ומאידך גיסא, את האמור בתסקיר שירות המבחן, לפיו הנאשם התקשה לקחת אחריות למעשיו והשליך את האחריות להם על המתלונן. הוא לא חש אמפתיה כלפיו ולא מגלה מודעות לבעייתיות שבהתנהגותו ולאופייה הגזעני של התנהגות זו. הנאשם לא מגלה רצון לשינוי דפוסי התנהגות ולא רואה בעיה במעשיו ואינו בשל להליך טיפולי. שירות המבחן גם המליץ על ענישה מוחשית ומציבת גבול. בנסיבות אלה, עתר ב"כ המאשימה להשתת עונש ברף התחתון של המתחם, אך לא בתחתיתו, בדמות תשעה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לנפגע העבירה. ביחס לעונש שהוטל על נאשם 2- ציין ב"כ המאשימה, כי הנאשם הוא זה שיזם את המגע עם המתלונן, חלקו בביצוע העבירה מרכזי יותר והוא זה שגרם לפגיעה פיזית בו. על כן, דינו צריך להיות חמור יותר.

19. מנגד, טען ב"כ הנאשם כי העונש לה עתרה המאשימה חמור מדי בשים לב לעונש שהוטל על נאשם 2. אמנם, הוא לא חלק על כך שהעונש בעניינו של נאשם 1 צריך להיות חמור יותר. עם זאת, הפער בין העונשים להם טוענת המאשימה אינו מוצדק. ב"כ הנאשם הדגיש, כי מדובר בפעילות משטרתית יזומה וזו לא הדרך בה המשטרה צריכה

לפעול. האירוע לא היה מתוכנן, אלא הנאשם נקלע לאירוע בעת שהסתובב ביישוב. ב"כ הנאשם הסכים לכך, שהאמירות המפורטות בכתב האישום אכן מכוערות הן, ומגלמות אמירות מאיימות, אולם הנאשם לא איים שהוא יבצע את המעשים ובחלקם הארי מדובר באיומים כלליים שהם מעין צורת דיבור. על כן, עוצמת הפגיעה בערך המוגן בעבירת האיומים אינה גבוהה. אשר לעבירת התקיפה בנסיבות מחמירות, אין מדובר בתקיפה פיזית ישירה, אלא עקיפה, בכך שהנאשם בעט בדלת הרכב כאשר רגלו של המתלונן הייתה בין הדלת לבין כלי הרכב, כך שאין מדובר בתקיפה מכוונת, ולכן גם אשר לתקיפה, עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים אינה גבוהה.

20. אשר למניע הגזעני שמכפיל את העונש- ציין ב"כ הנאשם, כי אמנם הוא צריך להוביל להחמרה בענישה, אך לא עד כדי הטלת עונש של מאסר בפועל. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לתמיכה בטיעונו וטען שהפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה אינה רלוונטית, שכן מדובר במקרים חמורים בהרבה. עוד טען, שבהתחשב בעונשים שהוטלו בפסיקה אותה הגישה המאשימה, מתחם העונש ההולם צריך לנוע בעניינו בין 3 חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

21. אשר לעונש המתאים- הדגיש ב"כ הנאשם את הודאת הנאשם ולקיחת האחריות; את הנסיבות האישיות הלא פשוטות כפי שעולות מתסקיר שירות המבחן, הכוללות גם אסון משפחתי; את תרומתו של הנאשם לחברה במסגרת שירותו הצבאי; את העובדה שהוא נעדר עבר פלילי; ואת חלופי הזמן ממועד ביצוע העבירה. מכאן, שלדידו, הנאשם נמצא עמוק בשליש התחתון של המתחם, כך שהעונש המתאים בעניינו צריך לנוע בין 4 ל-5 חודשי עבודות שירות לצד ענישה נלווית. אשר לרכיב הפיצוי, ביקש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם כמתואר בתסקיר שירות המבחן. כמו כן, ביקש שלא יוטל עליו קנס.

22. הנאשם בדבריו האחרונים לקח אחריות למעשיו, והוסיף שהוא לא נמצא במקום הזה יותר, והוא מבקש להתקדם הלאה בחייו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

23. על פי הוראת סעיף 40ב' לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

24. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, הם שמירת החיים, שלמות הגוף, הכבוד והרכוש, של כל אדם באשר הוא אדם ללא הבדלי דת, מגדר, מוצא אתני-עדתי, צבע עור או נטייה מינית, הגנה על שלום הציבור ובטחונו, וכן השמירה על הסדר הציבורי.

25. חומרת העבירה בעניינו באה לידי ביטוי, בכך שהיא בוצעה מתוך מניע של גזענות, ומכאן שדינה כפל העונש הקבוע לאותה עבירה או מאסר עשר שנים, הכל לפי העונש הקל יותר. במקרה דנן, העונש המקסימלי עומד על 8 שנים ו-6 שנים.

26. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, במקרה דנן, תקיפת המתלונן החלה, כאמור, ביוזמת הנאשם, אשר ניסה לגרש את השוטר מהמקום באיומים וצעקות, תוך אמירת דברים בוטים ומכוערים. בעת העימות בין הנאשם לשוטר

הגיע נאשם 2 והצטרף אליו. לא זו אף זו, לאחר מכן דחף נאשם 2 את השוטר לעבר הרכב בניסיון לסלקו ובהמשך השמיע כלפיו ביטויים פוגעניים. בשלב זה שב ודחף נאשם 2 את השוטר לעבר מושב הרכב, והשוטר נהדף כתוצאה מכך אל מושב הנהג כאשר פלג גופו התחתון עודנו מחוץ לרכב. בשלב זה הנאשם פגע בשוטר, בכך שבעט מספר פעמים בדלת הרכב, וכך נגרם לשוטר מכאוב ברגלו. לבסוף, השוטר הכניס את רגלו לתוך הרכב והדלת נטרקה אחריה. הנאשמים צעקו לעבר השוטר. ביציאה מהישוב ניגש נאשם 2 אל השוטר כחלק מאנשי היישוב, והם איימו עליו כי אם לא ייסע מהישוב יבואו אנשים ויהרגו אותו, והשוטר נסע מהמקום. הנאשם השמיע כלפי המתלונן ביטויים פוגעניים אשר אסור שיאמרו, ממניע גזעני. דבריו כוללים התבטאויות קשות המשוות לאירוע חומרה יתירה, גסות הביטויים שהשמיע הנאשם הכוללים אופי גזעני, ראויה לגנאי, והאמירות פוגעות בכבודו של השוטר. חלקו של הנאשם אל מול חלקו של נאשם 2 הוא מרכזי יותר. המעשים נעשו בצוותא, ובכל שלב יכול היה הנאשם להימנע מהם ולעצור אותם בכל עת. העבירה לא בוצעה, על פניו, תוך תכנון מוקדם, אולם היא בולטת לרעה דווקא בספונטניות המגונה שבה העזו שני הנאשמים להפעיל יחדיו אלימות פיזית ומילולית כלפי המתלונן, כאשר הנאשם עשה זאת ממניע גזעני. מכתב האישום עצמו לא עולה, כי נגרם למתלונן נזק פיזי משמעותי מלבד מכאוב לרגלו. אולם, תקיפה אלימה בכלל, צפויה להיות טראומטית לקורבנותיה. במקרה דנן, נפגע העבירה הוא שוטר שנשלח למקום ביוזמתו שהוא עלול להיתקל בייחס שכזה, כך שיש לשער כי הוא ניחן בחוסן נפשי גבוה יותר, אולם אין חולק שנגרמה לו עוגמת נפש וכבודו נפגע.

27. עיון בפסיקה שניתנה בנסיבות דומות מעלה, כי הושתו עונשים מגוונים, המתחשבים בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, בהתאם לחומרת האלימות המופעלת, זהות קורבן האלימות ועוד. להלן אסקור את הענישה הנוהגת:

א. בע"פ 2648/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (19.3.20), בגיר וקטין הורשעו לאחר שמיעת הוכחות בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות ופציעה בנסיבות מחמירות על ידי שימוש במוטות, אלות ואבנים כלפי המתלוננים בשל היותם ערבים. על הבגיר הושתו 4 חודשי מאסר מותנה ועל הקטין חודש מאסר מותנה. הערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין בעניין הבגיר נדחה ואילו ערעורו של הקטין התקבל, תוך ביטול הרשעתו והמרת עונשו ל-50 שעות של"צ.

ב. בע"פ 8538/18 **פרוך נ' מדינת ישראל** (7.1.19), צעיר כבן 19 הורשע בעבירת תקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני. הנאשם ואחר הבחינו בשני המתלוננים, בעלי חזות חרדית, היכו אותם בראשם, ולאחר שפגשו אותם בפעם השנייה אילצו אותם לעשות מעשים שונים, תוך הכאתם במכות אגרוף ובעיטות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-30 חודשי מאסר. הושתו 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס בסך 3,000 ₪ ופיצוי בסך 12,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים. הערעור התקבל, והעונש הופחת ל-15 חודשי מאסר בפועל בהתחשב בגילו הצעיר, בהיותו נעדר הרשעות קודמות, בשל הודאתו, בשל החרטה שהביע, ולנוכח התסקיר החיובי בעניינו.

ג. ברע"פ 3993/16 **אברהם אביטן נגד מדינת ישראל** (30.05.16), בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, בשתי עבירות תקיפה סתם בצוותא, בכך שבשעות הערב תקף הנאשם ואדם נוסף שני מתלוננים ממוצא אריתראי, לאחר ששתו אלכוהול ועל רקע גזעני. בית המשפט השית עליו 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, 2 מאסרים על תנאי ופיצוי. בית המשפט המחוזי זיכה אותו, בהסכמת המאשימה, מעבירת התקיפה שיוחסה לו באישום השני והותירה את העונש על כנו. בקשת רשות הערעור של הנאשם לבית המשפט העליון על עונשו נדחתה והעונש נותר על כנו, כאשר צוין כי העונש אינו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה הנוהגת.

ד. בת"פ 18119-01-14 **מדינת ישראל נ' סיאם** (10.6.18) הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני. במקרה הנדון, הנאשם וכעשרים אחרים תקפו שני מתלוננים בעלי חזות חרדית, יידו לעברם כדורי שלג שפגעו בפניהם, היכו אותם ובעטו בהם. אחד המתלוננים נפל במדרגות וכתוצאה מהמעשים שניהם סבלו מחבלות. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל. לנאשם היה עבר פלילי, ומנגד ניתן משקל לחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה. נלקח בחשבון אף העונש שנגזר על שותפיו הקטינים, 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, שהומר לבקשת הנאשמים ב-3 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור כך שעונש המאסר בפועל של שישה חודשים ירוצה בדרך של עבודות שירות, לנוכח חלופי זמן של כשש שנים ממועד ביצוע העבירה, כאשר במהלך תקופה זו המערער לא עבר כל עבירה, והעיכוב בהתקדמות ההליך לא היה בעטיו.

ה. בת"פ 2595-08-14 **תביעות צפת נ' אדוט ואח'** (29.11.17), הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירת תקיפה סתם בצוותא, כאשר המניע לתקיפה היה היותו של המתלונן בן מיעוטים. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר בפועל והשית עליו בסופו של יום עונש של 3 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי.

ו. בת"פ (מחוזי ירושלים) 46898-07-14 **מדינת ישראל נ' אשהב** (23.3.16), הורשעו שלושה נאשמים בעבירת תקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני, בשל תקיפת צעיר בעיר העתיקה על רקע מראהו החרדי ומוצאו היהודי. הם היכו אותו באגרופים ובעטו בגופו והמשיכו בכך גם לאחר שנפל והיה שרוע על הקרקע. על נאשם נעדר עבר פלילי הושתו 9 חודשי מאסר שירות, מאסר מותנה ופיצוי. על נאשם אחר שצבר לחובתו הרשעות קודמות הושתו 18 חודשי מאסר בפועל מאסר מותנה ופיצוי, ועל נאשם נוסף הושתו 11 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי. הערעור לבית המשפט העליון נדחה (ע"פ 3628/16 **אשהב נ' מדינת ישראל** (28.7.16)).

28. בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי העבירה ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות שבהן נעברה העבירה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד ל-16 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים.

העונש המתאים

29. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות: הנאשם בן 30, נסיבות חייו מורכבות, מצבו הכלכלי אינו פשוט, אין לחובתו הרשעות קודמות, הוא הודה במיוחס לו, נטל אחריות למעשיו, וחסך זמן שיפוטי יקר. הנאשם השלים שירות צבאי מלא, ויש לו משפחה תומכת ומיומנויות טכניות.

30. לצד אלה, התרשם שירות המבחן שהנאשם נוטה להפחית ולצמצם מחומרת העבירה, ומשליך את ביצועה על המתלונן. בנוסף, שירות המבחן התרשם, כי הנאשם אינו רואה צורך בהליך טיפולי, וכי דבריו בעניין זה נובעים מהחשש מגזר הדין, ולא בשל כך שהוא רואה צורך בטיפול. הנאשם לא עבר הליך טיפולי, ושירות המבחן לא בא

בהמלצה שיקומית טיפולית בעניינו. בנוסף, הנאשם לא מבין את חומרת מעשיו, לא חש אמפתיה כלפי נפגע העבירה, ויש צורך בענישה מוחשית ומרתיעה בעניינו.

31. סופו של דבר, לאחר ששקלתי את הנסיבות לחומרה ולקולה, ובשים לב לכך שמחד גיסא, יש לתת בענייניו דגש לחומרת המעשים שנעשו על רקע גזעני, וכן בשים לב לצורך בהרתעת הרבים, ובהרתעת היחיד, ומאידך גיסא, עסקינן בנאשם בן 30 שזוהי הרשעתו הראשונה בפלילים, נסיבותיו האישיות אינן פשוטות, והוא לקח אחריות למעשיו, וכן בשים לב לעונש שהוטל על נאשם 2, החלטתי להטיל על הנאשם עונש בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם, אשר ירוצה בעבודות שירות.

סוף דבר

32. נוכח כל האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 7 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות ב"איחוד והצלה" ברחוב ירמיהו 78 ירושלים, החל מיום 9.10.23. במועד זה על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע. הנאשם מוזהר, כי אם לא ימלא אחר תנאי השירות הוא עלול לרצות עונש זה במאסר ממש.

ב. 9 חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת אלימות מסוג פשע או כל עבירה שתבוצע ממניע גזעני.

ג. 3 חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. הנאשם יפצה את המתלונן בסך 2,500 ₪. הפיצוי ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.8.23 ובכל האחד לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

ה. לנוכח תקופת המאסר שירוצה בעבודות שירות ומצבו הכלכלי של הנאשם לא מצאתי להטיל עליו קנס.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

העתק גזר הדין ישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשפ"ג, 04 יולי 2023, בהעדר הצדדים.

